

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 32/2005 rd

Regeringens proposition om en andra tilläggsbudget för 2005

Regeringens proposition om komplettering av den andra tilläggsbudgetpropositionen för 2005 (RP 161/2005 rd)

Regeringens proposition om en andra komplettering av den andra tilläggsbudgetpropositionen för 2005 (RP 161/2005 rd)

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 20 oktober 2005 regeringens proposition om en andra tilläggsbudget för 2005 (RP 161/2005 rd) till finansutskottet för beredning.

Dessutom remitterade riksdagen den 25 oktober 2005 regeringens proposition om komplettering (RP 171/2005 rd) och den 8 november 2005 regeringens proposition om en andra komplettering (RP 185/2005 rd) av nämnda proposition till finansutskottet.

Utskottet har behandlat propositionerna i ett sammanhang och lämnar ett gemensamt betänkande om dem.

Tilläggsbudgetmotioner

I samband med propositionerna har utskottet behandlat följande tilläggsbudgetmotioner, som remitterades till finansutskottet den 25 oktober 2005:

— TBM 39/2005 rd — Timo Soini /saf m.fl.: Anslag för att få bort anhopningen av ärenden på försäkringsdomstolen (25.10.23)

— TBM 40/2005 rd — Minna Sirnö /vänt m.fl.: Anslag för fängelsers omkostnader (25.50.21)

— TBM 41/2005 rd — Kari Uotila /vänt m.fl.: Anslag för omkostnader för verkstälighet av straff (25.50.21)

— TBM 42/2005 rd — Kari Kärkkäinen /kd m.fl.: Anslag för polisens omkostnader (26.75.21)

— TBM 43/2005 rd — Timo Soini /saf m.fl.: Anslag för polisväsendets omkostnader (26.75.21)

— TBM 44/2005 rd — Jari Koskinen /saml m.fl.: Anslag för stöd till utredningar om kommunsammanslagningar (26.97.32)

— TBM 45/2005 rd — Anne Huotari /vänt m.fl.: Anslag för finansieringsunderstöd till kommunerna enligt prövning (26.97.34)

**FiUB 32/2005 rd — RP 161/2005 rd, RP 171/2005 rd,
RP 185/2005 rd**

- TBM 46/2005 rd — Bjarne Kallis /kd m.fl.: Anslag för finansieringsunderstöd till kommunerna enligt prövning (26.97.34)
- TBM 47/2005 rd — Iivo Polvi /vänt m.fl.: Anslag för finansieringsunderstöd till kommunerna enligt prövning (26.97.34)
- TBM 48/2005 rd — Timo Soini /saf m.fl.: Anslag för finansieringsunderstöd till kommunerna enligt prövning (26.97.34)
- TBM 49/2005 rd — Kari Uotila /vänt m.fl.: Statens ägarandel i Kapiteeli Abp (28)
- TBM 50/2005 rd — Iivo Polvi /vänt m.fl.: Anslag för betalning av tvångslånet från kommunerna i samband med justeringen av kostnadsfördelningen (29.40.30)
- TBM 51/2005 rd — Minna Sirnö /vänt m.fl.: Återförande av anslag till statsandelarna för kommunernas undervisningsväsen (29.40.30)
- TBM 52/2005 rd — Esko-Juhani Tennilä /vänt: Anslag för ersättning av översvämningsskadorna i Lappland (30.50.48)
- TBM 53/2005 rd — Sari Essayah /kd m.fl.: Anslag för upprätthållen basväghållning (31.24.21)
- TBM 54/2005 rd — Matti Kangas /vänt: Anslag för basväghållningen på riksväg 4 på sträckan Lusi—Vaajakoski (31.24.21)
- TBM 55/2005 rd — Simo Rundgren /cent m.fl.: Anslag för reparation av översvämningsskador på vägnätet inom Lapplands vägdistrikt (31.24.21)
- TBM 56/2005 rd — Timo Soini /saf m.fl.: Anslag för basväghållningen (31.24.21)
- TBM 57/2005 rd — Kari Uotila /vänt m.fl.: Anslag för investeringar i basväghållningen (31.24.21)
- TBM 58/2005 rd — Miapetra Kumpulainen /sd m.fl.: Anslag till Vasa vägdistrikt för att påbörja byggandet av Smedsby omfartsväg (31.24.78)
- TBM 59/2005 rd — Leena Rauhala /kd m.fl.: Anslag för förnyande av järnvägars överbyggnad (31.40.21)
- TBM 60/2005 rd — Timo Soini /saf m.fl.: Anslag för basbanhållningen (31.40.21)
- TBM 61/2005 rd — Kari Uotila /vänt m.fl.: Anslag för basbanhållningen (31.40.21)
- TBM 62/2005 rd — Pentti Tiisanen /vänt: Anslag för köp och utvecklande av kollektivtrafiktjänster (31.60.63)
- TBM 63/2005 rd — Unto Valpas /vänt m.fl.: Anslag för köp och utvecklande av kollektivtrafiktjänster (31.60.63)
- TBM 64/2005 rd — Timo Soini /saf m.fl.: Anslag för prövningsnämndens omkostnader (33.04.21)
- TBM 65/2005 rd — Matti Kangas /vänt m.fl.: Anslag för förhöjd grunddagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (33.17.51)
- TBM 66/2005 rd — Kari Uotila /vänt m.fl.: Anslag för miljövårdsarbeten (35.10.77)
- TBM 67/2005 rd — Sari Essayah /kd m.fl.: Anslag för nettoamorteringar på statsskulden och skuldhantering (37.01.94)

Beredning i delegation

Ärendet har utifrån saksammanhanget beretts i finansutskottets samtliga delegationer.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Detaljmotivering

ANSLAG

Huvudtitel 24

**UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALT-
NINGSOMRÅDE**

30. Internationellt bistånd

66. Egentligt bistånd (reservationsanslag 3 år)

Enligt utredning ska det föreslagna tillägget på 4 000 000 euro för humanitärt bistånd användas för att svara på FN:s vädjan, något som i denna fas av budgetåret inte annars skulle vara möjligt. Anslaget är Finlands bidrag till FN:s verksamhet för att organisationen ska kunna fortsätta hjälpverksamheten i Pakistan. Vårt land har till dags dato gett jordbävningsoffren i Pakistan hjälp på olika sätt till ett totalbelopp av 5 000 000 euro.

Utrikesministeriets policy är att det nu föreslagna anslaget inte ska minska stödet till hanteringen av katastrofer som får mindre publicitet och inte heller hjälpen till Afrika. Utskottet ger policyn sitt fulla stöd.

Huvudtitel 25

**JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALT-
NINGSOMRÅDE**

50. Verkställighet av straff

21. Omkostnader för verkställighet av straff (reservationsanslag 2 år)

Under momentet föreslås ett tillägg på 3 470 000 euro. Av anslaget på momentet i den ordinarie budgeten reserverades 163,1 miljoner euro för fängsväsendets omkostnader. Till följd av det nya tjänstekollektivavtalet beviljades i den första tilläggsbudgeten ett tilläggsanslag på 2 083 000 euro. Enligt utredning skulle anslagsunderskottet utan en andra tilläggsbudget ha varit över 4 000 000 euro.

Att fängsväsendets utgifter ökat och att det nu behövs mer pengar beror framför allt på att antalet fångar vuxit. I början av november var fångarna i snitt 3 976, alltså 400 fler än vid motsvarande tidpunkt året innan. Utgifterna för kapitalhyror har ökat, likaså utgifterna för externa hälsovårdstjänster och läkemedel. Behovet av tilläggsanslag beror delvis på prisförändringar som påverkar särskilt kostnaderna för uppvärmning, el och bränslen.

Situationen är exakt densamma för fängsväsendet i år som under tidigare år då man gång på gång tvingats ta till tilläggsbudgetar för att lappa på underdimensionerade budgetanslag. Också finansutskottet har upprepade gånger påtalat saken. I och med att finansieringen av verksamheten sköts med tilläggsbudgetar har det inte varit särskilt lätt att planera verksamheten.

Dessutom har det tärt på resultatstyrningens trovärdighet.

Huvudtitel 28

FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS- OMRÅDE

När det gäller försäljningsfullmakten i anslutning till Kapiteeli Abp föreslår utskottet att följande uttalande godkänns.

Utskottets förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen före en eventuell breddning av Kapiteeli Abp:s ägarbas utreder möjligheten att överföra vissa fastighetsobjekt av nationellt värde eller särskilt kulturvärde samt av sådana markområden i tillväxtcentra som lämpar sig för bostadsproduktion till skäligt pris till bolag eller affärsverk där staten har bestämmandeinflytande, varefter markområdena kan utnyttjas för bostadsproduktion.

Huvudtitel 29

UNDERVISNINGSMINISTERIETS FÖR- VALTNINGSOMRÅDE

90. Konst och kultur

50. Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)

Enligt utredning föranleds det föreslagna tilläggsanslaget om 400 000 euro bland annat av ett understöd för grundläggande reparation av riksdagsmuseet i Kauhajoki.

Huvudtitel 30

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERI- ETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

50. Vattenhushållning

77. Vattendrags- samt vatten- och avloppsarbeten (reservationsanslag 3 år)

Regeringen föreslår under momentet ett tillägg på 9 950 000 euro. Tilläggsanslaget är avsett för tre nya totalfinansieringsprojekt, där statens finansieringsandel uppgår till sammanlagt 6 900 000 euro. Tilläggsfinansieringen gör att projekten blir klara minst två år tidigare. Det är viktigt att projekten snabbas upp inte bara med tanke på den regionala utvecklingen av vatten- och avloppsarbeten och beredskapen inför särskilda situationer utan också med hänsyn till anslagen till följd av kravet på hantering av avloppsvatten.

Resten av tilläggsanslaget, 3 050 000 euro, ska enligt utredning användas för att snabba upp åtgärder för översvämningsskydd och att slutfinansiera påbörjade projekt som enligt planerna ska vara klara 2007.

Av tilläggsanslaget utgör 5 700 000 euro pengar enligt momentets finansieringsram som tidigare lägs till i år. Den föreslagna tilläggsfinansieringen minskar därmed momentramarna för 2007—2009 med detta belopp. Utskottet har i samband med budgetbehandlingen höjt anslagen under flera år och menar att det gäller att se till att nivån är betryggande också under inkommande ramperiod.

SAMMANFATTNING

Regeringen föreslår i propositionen att inkomsterna (utan nettoupplåning och skuldhantering) ökas med sammanlagt 1 303 675 000 euro, utgifterna minskas med 116 993 000 euro och nettoamorteringarna och skuldhanteringen ökas med 1 420 668 000 euro.

Förslag till beslut

FiUB 32/2005 rd — RP 161/2005 rd, RP 171/2005 rd,
RP 185/2005 rd

Efter de föreslagna ändringarna är de budgeterade inkomsterna och utgifterna i år med beaktande av den ordinarie budgeten och årets första tilläggsbudget 41 527 844 000 euro.

tande av den ordinarie budgeten och årets första tilläggsbudget 41 527 844 000 euro.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Med stöd av det ovan sagda och i övrigt vad som anförts i propositionen föreslår finansutskottet

att förslaget till en andra tilläggsbudget för 2005 godkänns i enlighet med propositionen och de kompletterande propositionerna,

att det ovan föreslagna uttalandet godkänns,

att tilläggsbudgetmotionerna TBM 39—67/2005 rd förkastas och

att tilläggsbudgeten tillämpas från och med den 1 december 2005.

Helsingfors den 23 november 2005

I den avgörande behandlingen deltog

vordf. Matti Ahde /sd
medl. Christina Gestrin /sv
Jyri Häkämies /saml
Kyösti Karjula /cent
Jari Koskinen /saml
Pekka Kuosmanen /saml
Reijo Laitinen /sd
Maija-Liisa Lindqvist /cent
Mika Lintilä /cent
Pekka Nousiainen /cent
Pirkko Peltomo /sd
Iivo Polvi /vänst
Virpa Puisto /sd

Markku Rossi /cent
Matti Saarinen /sd
Irja Tulonen /saml
Kari Uotila /vänst
Jukka Vihriälä /cent
ers. Janina Andersson /gröna
Mikko Immonen /vänst
Timo Kalli /cent
Bjarne Kallis /kd
Mikko Kuoppa /vänst
Sinikka Mönkäre /sd
Maija Rask /sd

Sekreterare var

utskottsråd Alpo Rivinoja
utskottsråd Hellevi Ikävalko

utskottsråd Maarit Pekkanen
utskottsråd Marjo Hakkila.

RESERVATION 1

Allmän motivering

Överskottet på ca 1,4 miljarder euro i regeringens andra tilläggsbudget består huvudsakligen av inkomster från försäljning av statens egendom (1,016 miljarder) samt en nettoökning för skatteinkomsternas del (517 miljoner).

Regeringen håller fast vid sin policy att sälja ut av statens egendom vilket tydligt och klart fått statens dividendinkomster att sjunka. Staten hade dragit avsevärt större nytta av företagens stora dividender om utförsäljningen av aktierna varit mer modest. Att försäljningsinkomsterna används för att amortera på statsskulden är helt på sin plats.

Trots att skulden till kommunerna för obetalda justeringar av statsandelarna inte syns i bokslutskalkylerna, säger det sig självt att kommunerna har utestående fordringar hos staten. Med tanke på kommunernas ekonomi vore det bäst från medborgarsynpunkt att staten omedelbart betalar ut justeringen till kommunerna. Kommunerna skulle då lättare kunna erbjuda bastjänster till sina invånare. Då skulle pengarna stanna i Finland och tjäna medborgarnas intresse. Regeringens proposition innebär att merparten av överskottet i statsfinanserna går till att betala av skulder till utlandet, och det enda plusset är att ränteutgifterna minskar något framöver.

Under årets lopp har debatten i riksdagen och sakkunnigutfrågningarna kring budgetarna tydligt pekat på att det behövs mer pengar inom många samhällssektorer. Eftersom statens skatteinkomster ökar mer än beräknat föreslår Kristdemokraterna att en del av nettoskatteökningen på 517 miljoner euro används på följande sätt:

Detaljmotivering

ANSLAG

Huvudtitel 26

INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

75. Polisväsendet

21. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Det är angeläget att vakanta polistjänster tillsätts omedelbart när narkotikabrottsligheten tar över allt fler nya områden. Resursbristen har gjort att den normala jourberedskapen försämrats och fått medborgarna att känna sig otryggare när myndighetshjälpen dröjt särskilt i glesbygden. Resurser behövs inte bara för normalt polisarbete utan också för att utreda allt mer komplicerade ekobrott och att bekämpa internationella brottsnätverk.

Med en tio miljoner euros extra satsning kan ca 250 polistjänster tillsättas för ett år. Förslaget är ett led i Kristdemokraternas alternativbudget och kriminalpolitiska handlingsprogram.

Med stöd av det ovan sagda och tilläggsbudgetmotion TBM 42/2005 rd föreslår jag

att moment 26.75.21 ökas med 2 000 000 euro.

97. Understöd åt kommuner

34. Finansieringsunderstöd till kommunerna enligt prövning (fast anslag)

Statsminister Matti Vanhanens regering drar ner anslaget för finansieringsunderstöd till kommu-

nerna enligt prövning med mer än 15 000 000 euro i budgetpropositionen för 2006 trots att antalet kommuner med negativt årsbidrag håller på att öka och de kommuneekonomiska problemen förvärras. Anslagen för finansieringsunderstöd till kommunerna enligt prövning föreslås 2006 vara 25 miljoner euro när beloppet enligt bokslutet för 2004 var något över 48 miljoner euro. I 2005 års ordinarie budget var anslaget 30 miljoner euro och höjs i tilläggsbudgeten med 10 miljoner euro. Men det är alltför lite med tanke på behovet.

I år har 238 kommuner ansökt om finansieringsunderstöd enligt prövning medan antalet 2004 var 215. Också detta är ett bevis för att kommunernas ekonomiska läge förvärrats. I synnerhet kommuner på landsbygden som tappar befolkning drivs genom regeringens politik in i en allt större misär när skatteinkomsterna minskar och de invånar- och elevbaserade statsandelarna krymper ihop.

Regeringens politik gör att medborgarna blir så till den grad särbehandlade beroende på bostadsort att medborgarnas grundlagsfästa jämlikhet är allvarligt hotad.

Med stöd av det ovan sagda och tilläggsbudgetmotion TBM 46/2005 rd föreslår jag

att moment 26.97.34 ökas med 10 000 000 euro.

Huvudtitel 31

KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

24. Vägförvaltningen

21. Basväghållningen (reservationsanslag 2 år)

Vårt vägnät (gator inkluderade) har en total längd på ca 460 000 km, och dess kapitalvärde uppgår till omkring 26 miljarder euro. Det är en nationell tillgång av stora mått som inte kan tillåtas förfalla eftersom det blir oskäligt dyrt att återställa vägnätet i dess ursprungliga skick.

Dessutom skulle basindustrins transporter drabbas hårt och villkoren för landsbygdsbefolkningen och företagsamheten försämras om vägnätet degenereras steg för steg.

Statens totalfinansiering till transportinfrastrukturen har under det senaste decenniet varit rätt stabil. Under denna period har staten särskilt fokuserat på bannätet, och därför har de årliga anslagen för väghållningen sjunkit med 200–300 miljoner euro från decenniets början. Nedskärningarna har särskilt gällt pengarna för utveckling av vägnätet.

Häri ligger orsaken till att basvägnätet i vårt land har försämrats radikalt under de senaste åren. Det har inte funnits tillräckligt med anslag för ombyggnader och inte heller på reparationsfronten har det varit särskilt livligt. Basväghållningen handlar om att upprätthålla infrastrukturen och förbättra den allmänna säkerheten men är samtidigt ett effektivt instrument för att stödja en balanserad regional utveckling och sysselsättningen.

Med stöd av det ovan sagda och tilläggsbudgetmotion TBM 53/2005 rd föreslår jag

att moment 31.24.21 ökas med 5 000 000 euro

40. Banförvaltningscentralen

21. Basbanhållningen (reservationsanslag 2 år)

Bannätet är fortfarande på många håll i uruselt skick. Det dåliga skicket gör att transporterna blir mer riskfyllda och tidtabellerna inte håller. På många bansträckor har införts trafikbegränsningar och det kan bli aktuellt med många fler. Bansystemet är så sammankopplat att hela huvudbannätet drabbas av problem till följd av trafikbegränsningarna. Som en följd härav försämras kundservicen och järnvägarna får det svårare att stå sig i konkurrensen.

För persontrafikens del gör de sänkta fartgränserna att järnvägarna har svårt att hävda sig som ett snabbt sätt att ta sig fram jämfört med andra transportmedel. När passagerarantalet sjunker sjunker också biljettintäkterna, vilket

syns i statskassan genom att VR:s intäkter minskar.

Bannätet bör utvecklas men samtidigt bör det ses till att bannätet fortfarande täcker hela landet. Budgetmedel bör avsättas för banunderhåll och reparationsinvesteringar i den utsträckning att Banförvaltningscentralen har möjligheter att hålla inte bara stambanorna utan också lågtrafikerade banor i trafikerbart skick.

När det gäller godstrafiken försvårar viktbe-gränsningarna till följd av banornas dåliga skick avsevärt exempelvis trävarutransporterna, något som får direkta konsekvenser för de företag som anlitar transporter av detta slag. Större vagnslaster skulle ge järnvägarna konkurrensfördelar. Bannätets dåliga skick leder i det långa loppet till att inte bara industrins transporter utan också passagerarna allt mer väljer landsvägar som redan nu är hårt trafikerade och i dåligt skick.

Med stöd av det ovan sagda och med hänvisning till tilläggsbudgetmotion TBM 59/2005 rd föreslår jag

*att moment 31.40.21 ökas med
5 000 000 euro för banöverbyggnader.*

Huvudtitel 37

MINSKNING AV STATSSKULDEN

01. Nettoamorteringar på statsskulden och skuldhantering

94. Nettoamorteringar och skuldhantering (förslagsanslag)

Kristdemokratiska riksdagsgruppen kräver att regeringen omedelbart betalar kommunerna justeringen av statsandelarna. I ett ekonomiskt trångt läge har kommunerna varit tvungna att skära ned på viktiga basala tjänster. År 2004 redovisade 315 kommuner ett negativt bokslut.

Statsfinanserna visar i år ett överskott. Budgeten räknade med ett underskott på en halv miljard euro men de facto blev det ett överskott på över 3 miljarder euro. Kristdemokraterna anser att av de drygt 3,5 miljarder euro som i den andra tilläggsbudgeten avsatts för amorteringar på statsskulden ska kommunerna först få full betalning för det s.k. tvångslån som staten ensidigt tagit ut, dvs. justeringarna av statsandelarna, så att kommunerna kan tillhandahålla de så viktiga bastjänsterna.

Med stöd av det ovan sagda och med hänvisning till tilläggsbudgetmotion TBM 67/2005 rd föreslår jag

*att moment 37.01.94 minskas med
366 000 000 euro för nettoamorteringar och skuldhantering så att justeringarna av statsandelarna till kommunerna kan betalas fullt ut redan 2005.*

Helsingfors den 23 november 2005

Bjarne Kallis /kd

RESERVATION 2

*Detaljmotivering***ANSLAG****Huvudtitel 26****INRIKESMINISTERIETS FÖRVALT-
NINGSOMRÅDE****97. Understöd åt kommunerna**

32. Sammanslagningsunderstöd till kommunerna och kommunindelningen samt understöd till kommunsamarbete (förslagsanslag)

På grund av att regeringen har startat ett projekt för en reform av kommun- och servicestrukturen har man på olika håll i Finland satt i gång flera frivilliga utredningar om kommunsammanslagning. Enligt Kommunförbundet pågår ett

tiotal förundersökningar och inrikesministeriet får regelbundet förfrågningar om reformen. Trots att det i budgeten för innevarande år endast finns pengar kvar för stöd till några utredningar föreslår regeringen inte något tilläggsanslag under momentet. Det bör reserveras adekvata resurser för stöd till sammanslagningar och utredningar för att frivilliga kommunsammanslagningar inte uteblir på grund av brist på pengar. Eftersom stödets maximibelopp är 20 000 euro per utredning om kommunsammanslagning och behovet är ett tiotal utredningar är det motiverat att föreslå att momentet ökas med anslag för minst 20 utredningar om kommunsammanslagning.

Med stöd av det som anförts ovan föreslår vi

att moment 26.97.32 ökas med 400 000 euro för stöd till utredningar om kommunsammanslagningar.

Helsingfors den 23 november 2005

Jari Koskinen /saml
Irja Tulonen /saml

Jyri Häkämies /saml
Pekka Kuosmanen /saml

RESERVATION 3

Allmän motivering

I samband med 2005 års ordinarie statsbudget kritiserade vi de kommunala pengarnas tillräcklighet. Vi ansåg att följden blir högre skattesatser och nedskurna tjänster. Rekordmånga kommuner höjde också sin skattesats för 2005. I fråga om 2006 års budget är situationen så tillvida likartad att nu höjs skattesatsen i 140 kommuner, det vill säga nytt rekord igen.

I detta sammanhang kan vi föreslå tillägg för i år endast på några moment som stödjer kommunerna. Vi föreslår bl.a. tillägg för grundläggande undervisning, understöd enligt prövning och betalning av tvångslån. I fråga om 2006 års budget som är under utskottsbehandling föreslår vi mer omfattande tillägg för nästa år.

Vi föreslår kraftiga satsningar för att stödja vägar och järnvägar samt kollektivtrafiken.

För reparation av översvämningsskador i Lappland föreslår vi tillägg på två moment.

Detaljmotivering

ANSLAG

Huvudtitel 25

JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALT- NINGSOMRÅDE

50. Verkställighet av straff

21. Omkostnader för verkställighet av straff (reservationsanslag 2 år)

Trots den ökning av anslagen som föreslås i tilläggsbudgeten är anslaget fortsättningsvis otill-

räckligt. Dessutom bör man minnas att en ny lagstiftning om fängelsestraff med nya krav på aktivitet träder i kraft i oktober 2006. Detta kräver betydande insatser för utveckling av fängsvården och bland annat en betydande ökning av personalresurser redan i år.

Tilläggsbudgetpropositionen utgår från att antalet fångar alltså ökar men att kostnaderna per fånge trots den motsatta trenden minskar. Regeringen eftersträvar inte heller någon förbättring jämfört med i år i fråga om andelen fångar som deltar i aktivitets- och missbrukarprogram trots att man har utmärkta erfarenheter av sådana åtgärder i samband med förebyggande av återfallsbrottslighet.

Fångarnas hälsovård har redan länge varit bristfällig, bland annat justitieministeriet har uttryckt oro över situationen. Antalet fångar har under de senaste åren ökat och besättningsgraden i fängelserna har kännbart överskridit normerna. Samtidigt har man dock inte förmått öka hälsovårdstjänsterna eller rehabiliteringstjänster för fångarna i proportion till behovet.

Vänsterförbundets riksdagsgrupp uppställer som mål att förbättra möjligheterna till ett liv utan kriminalitet för de dömda genom ökad planmässighet i verkställigheten av straff och genom effektivisering av därtill anslutna målinriktade verksamheter. Tilläggsanslaget ska trygga tillräckliga arbetskraftsresurser i fängelserna samt resurser för adekvat hälsovård för fångarna, aktivitets- och missbrukarprogram och ökad säkerhet både för fångar och fängsvårdspersonal.

Hänvisning: Sirnös /vänt m.fl. TBM 40/2005 rd och Uotilas /vänt m.fl. TBM 41/2005 rd.

Med stöd av det som anförts ovan föreslår vi

att moment 25.50.21 ökas med 500 000 euro.

Huvudtitel 26**INRIKESMINISTERIETS FÖRVALT-
NINGSOMRÅDE****97. Understöd åt kommuner****34. Finansieringsunderstöd till kommunerna enligt prövning (fast anslag)**

Kommunernas ekonomi ligger sämre till än förr. Kommunernas möjligheter att bära sitt ansvar har försvagats vilket ökar behovet av finansieringsunderstöd enligt prövning. Finansieringsunderstödet till kommunerna enligt prövning bör ökas för att kommunerna ska kunna gå iland med sina lagstadgade uppgifter. Trots regeringens tilläggsproposition stannar anslaget på en lägre nivå än under de två senaste åren.

På senare tid har det visat sig att vårdgarantin för barn- och ungdomspsykiatri inom vissa vårddistrikt inte fungerar på lagstadgat sätt. I fråga om barn- och ungdomspsykiatri trädde ju lagen om vårdgaranti i kraft redan 2002, och den kräver att vården ska anordnas inom tre månader. Vårdköerna är lagstridiga, i Kuopio får man köa för vård upp till ett år. Situationen kan inte fortgå; det är omänskligt med tanke på insjuknade barn, ungdomar och deras familjer och avsaknaden av vård kan i vissa fall till och med leda till omhändertaganden.

Situationen beror framför allt på kommunernas och sjukvårdsdistriktens ekonomiska problem och på att man på grund av penningbrist inte har kunnat köpa tjänster i tillräcklig utsträckning.

Vi föreslår att finansieringsunderstödet till kommunerna enligt prövning utökas med ett anslag för att eliminera vårdköerna till barn- och ungdomspsykiatri. Av anslaget kunde man på grundval av separata motiverade ansökningar betala sjukvårdsdistrikten bidrag enligt prövning uttryckligen för eliminering av vårdköerna inom barn- och ungdomspsykiatri.

Hänvisning: i fråga om anslaget i allmänhet Polvis /vänst m.fl. TBM 47/2005 rd och i fråga

om köer för barnpsykiatri Huotaris /vänst m.fl. TBM 45/2005 rd.

Med stöd av det som anförts ovan föreslår vi

att moment 26.97.34 ökas med 15 000 000 euro, varav 5 000 000 euro för eliminering av vårdköer inom barnpsykiatri.

Huvudtitel 27**FÖRSVARSMINISTERIETS FÖRVALT-
NINGSOMRÅDE****10. Försvarsmakten****16. Anskaffning av försvarsmateriel (reservationsanslag 2 år)**

För att täcka ändringar i index- och valutakurser vill man höja anslaget med 21 miljoner euro. Detta har vi inte kunnat godkänna.

Med stöd av det som anförts ovan föreslår vi

att moment 27.10.16 minskas med 21 000 000 euro.

Huvudtitel 29**UNDERVISNINGSMINISTERIETS FÖR-
VALTNINGSOMRÅDE****40. Allmänbildande utbildning****30. Statsandel och statsunderstöd för den allmänbildande utbildningens driftskostnader (förslagsanslag)**

Regeringen föreslår en minskning på 18 miljoner euro på grund av att kommunernas morgon- och eftermiddagsverksamhet har varit mindre än beräknat. Kommunekonomin uppvisar enligt prognoserna underskott för hela ramperioden. Indexförhöjningarna för den grundläggande un-

dervisningen täcker totalt inte ens löneförhöjningarna, vilket innebär att kommunerna inte har tillräcklig finansiering för grundläggande undervisning och förminskning av undervisningsgrupper. Situationen är på väg att leda till indragning av små skolor, särskilt byskolor. Små skolelever får längre skolväg inom områden där avstånden redan nu är stora.

Undervisningsgrupperna i grundskolan håller för närvarande på att bli för stora, vilket gör det svårare särskilt för barn i behov av specialstöd att klara skolgången. Dessutom blir det svårare för lärarna att beakta barnens olika inlärningsbehov. Antalet elever som avbrutit grundskolan är oroväckande. Kommunerna måste således tryggas möjligheter att anordna en grundläggande undervisning av hög kvalitet.

Morgon- och eftermiddagsverksamheten har fungerat otillfredsställande bland annat därför att kommuner i ekonomiskt trångmål inte har kunnat anordna på frivillighet baserad verksamhet för alla som vill ha det. Ett praktiskt problem har också varit att anordnare av morgon- och eftermiddagsverksamhet inte alltid har haft tillräckliga ekonomiska resurser för att betala ens en skälig lön till sin personal.

Var tredje finländska grundskolelev behöver specialundervisning. Kommunerna har dessvärre inte ekonomiska resurser att ens på skälig nivå ta hand om dessa barns specialbehov. Den främsta lärdomen av senaste lågkonjunktur är att barn inte kan vara föremål för omfattande inbesparingar. På lång sikt kostar det nämligen samhället alltför mycket.

Med hänvisning till det ovan sagda bör minskningen på 18 miljoner euro inte göras. Tvärtom bör staten återbetala sitt tvångslån av kommunerna. Vid den senaste justeringen av kostnadsfördelningen mellan stat och kommun konstaterades att statsandelarna i fråga om undervisningsministeriets uppgiftsområde släpar efter med cirka 132 000 000 euro. Denna post skulle ha betalats till undervisningsanordnarna i år. Huvuddelen av summan tillhör kommunerna. Genom regeringspartiernas åtgärder periodiserades summan över fyra år.

Under hela detta år uppvisar kommunekonomin underskott och skuldsättningen ökar oavsett att rekordmånga kommuner höjde sin skattesats. Samma utveckling pågår också nästa år, vilket också regeringen konstaterar i sin budgetproposition.

Utan tilläggsfinansiering från statligt håll körs kommunekonomin ner i en allt djupare kris och kommunerna tvingas skära ner på nödvändiga basala tjänster för invånarna.

När statsekonomin uppvisar överskott är det motiverat att staten i stället för att åtgärda andra lån återbetalar sitt tvångslån i fråga om allmänbildande utbildning till kommunerna omedelbart.

Hänvisning: Sirnös /vänt m.fl. TBM 51/2005 rd och Polvis /vänt m.fl. TBM 50/2005 rd.

Med stöd av det som anförts ovan föreslår vi

*att moment 29.40.30 ökas med
93 000 000 euro.*

Huvudtitel 30

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

50. Vattenhushållning

48. Ersättande av skador som förorsakats av exceptionella översvämningar (reservationsanslag 3 år)

Det är motiverat att invånarna i Lappland får full kompensation för skadorna av det ovanligt starka vårflödet. Också kostnaderna för kommunerna och Vägverket ska kompenseras och tas in i tilläggsbudgeten. Utöver detta moment föreslår vi tillägg av anslag också nedan på moment 31.24.21.

Hänvisning: Tenniläs /vänt TBM 52/2005 rd.

Med stöd av det som anförts ovan föreslår vi

*att moment 30.50.48 ökas med
2 000 000 euro.*

Huvudtitel 31

KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS
FÖRVALTNINGSOMRÅDE

24. Vägförvaltning

21. Basväghållningen (reservationsanslag 2 år)

Vägrafiken är den mest betydande trafikformen i vårt samhälle. Cirka 68 procent av varu-transportprestationerna och cirka 95 procent av persontransportprestationerna äger rum på vägarna. I regeringsprogrammet konstateras att Finlands trafiknätverk ska hållas i skick och dess kapitalvärde ska bevaras. En underdimensionerad finansiering leder till att vi inte kan svara mot de behov av investeringar i basväghållning som förändringarna i samhällsstrukturen och trafikökningen ger upphov till. Ett fungerande vägnät är av primär vikt i medborgarnas vardag. Det är också ett av de främsta instrumenten för regionpolitiken. En smidig och säker trafik bör tryggas genom en tillräcklig finansiering.

Våren 2005 utsattes Lappland och dess allmänna vägar för ovanligt starka översvämningar. Översvämningarna förorsakade trafikstopp och skador på allmänna vägar och broar inom avrinningsområdena för bland annat Tenosjoki, Ivalosjoki, Ounasjoki och Torne älv. Lapplands vägdistrikt har finansierat skyndsamma översvämningsskador genom finansiering som planerats och reserverats för övrig väghållning. Det hämnar sig oundvikligen under de kommande åren genom att vägnätets skick försämras.

Till övriga delar föreslog vi tillägg för reparation av översvämningsskador ovan på moment 30.50.48.

Hänvisning: Uotilas /vänt m.fl. TBM 57/2005 rd och i fråga om översvämningsskador i Lappland dessutom Rundgrens /cent m.fl. TBM 55/2005 rd.

Med stöd av det som anförts ovan föreslår vi

*att moment 31.24.21 ökas med
15 000 000 euro varav 837 000 euro för*

*reparation av översvämningsskador i
Lappland.*

40. Banförvaltningscentralen

21. Basbanhållningen (reservationsanslag 2 år)

Bannätets skick försämras snabbt. Det håller på att leda till nya hastighets- och viktbegränsningar på många banavsnitt. Begränsningarna innebär olägenheter både för gods- och persontrafiken. Detta får en negativ inverkan på industrins konkurrenskraft och persontrafikens popularitet. Risken är att trafiken i allt högre grad övergår till landsvägarna, vilket försämrar lönsamheten för VR. Följderna blir negativa för säkerheten och miljön.

Hänvisning: Uotilas /vänt m.fl. TBM 61/2005 rd.

Med stöd av det som anförts ovan föreslår vi

*att moment 31.40.21 ökas med
15 000 000 euro.*

60. Köp av tjänster, ersättningar och stöd för
kollektivtrafik

60. Köp och utvecklande av kollektivtrafiktjänster (reservationsanslag 3 år)

Stödet för kollektivtrafiken baserar sig på långvariga avtal och utgiftsramen räcker inte till för att trygga den nuvarande nivån. Minskningen av stödet för kollektivtrafiken håller på att leda till en sämre servicenivå, vilket äventyrar fortbeståndet för hundratals bussturer i framtiden. Utan tilläggsfinansiering hotas kollektivtrafiken i fortsättningen av en våldsam nedgång. Av det följer i sin tur att det blir svårt att hålla hela landet bebott.

I den ordinarie budgeten skars anslaget ned från 82,5 miljoner euro år 2004 till 81,3 miljoner euro medan man så sent som 2003 använde 83,1 miljoner euro. Det nu aktuella anspråkslösa tillägget gäller vissa enskilda projekt.

Hänvisning: Valpas /vänt m.fl. TBM 63/2005 rd och Tiusanens /vänt TBM 62/2005 rd.

Med stöd av det som anförts ovan föreslår vi

*att moment 31.60.63 ökas med
5 000 000 euro.*

Huvudtitel 35

MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGS- OMRÅDE

10. Miljövård

77. Miljövårdsarbeten (reservationsanslag 3 år)

Behovet av miljövårdsarbeten ökar fortlöpande.
Dessutom utförs arbetena i de delar av vårt land

där arbetslösheten är särskilt hög. Nivån på anslaget måste höjas.

Hänvisning: Uotilas /vänst m.fl. TBM
66/2005 rd.

Med stöd av det som anförts ovan föreslår vi

*att moment 35.10.77 ökas med
2 000 000 euro.*

Helsingfors den 23 november 2005

Mikko Kuoppa /vänst
Mikko Immonen /vänst

Iivo Polvi /vänst
Kari Uotila /vänst